

100 STRON O WARSZAWIE

Nr 9 (173) WRZESIEŃ 2023
cena 19,90 zł (w tym 8% VAT)

SKARPA

WAR SZ A W S K A

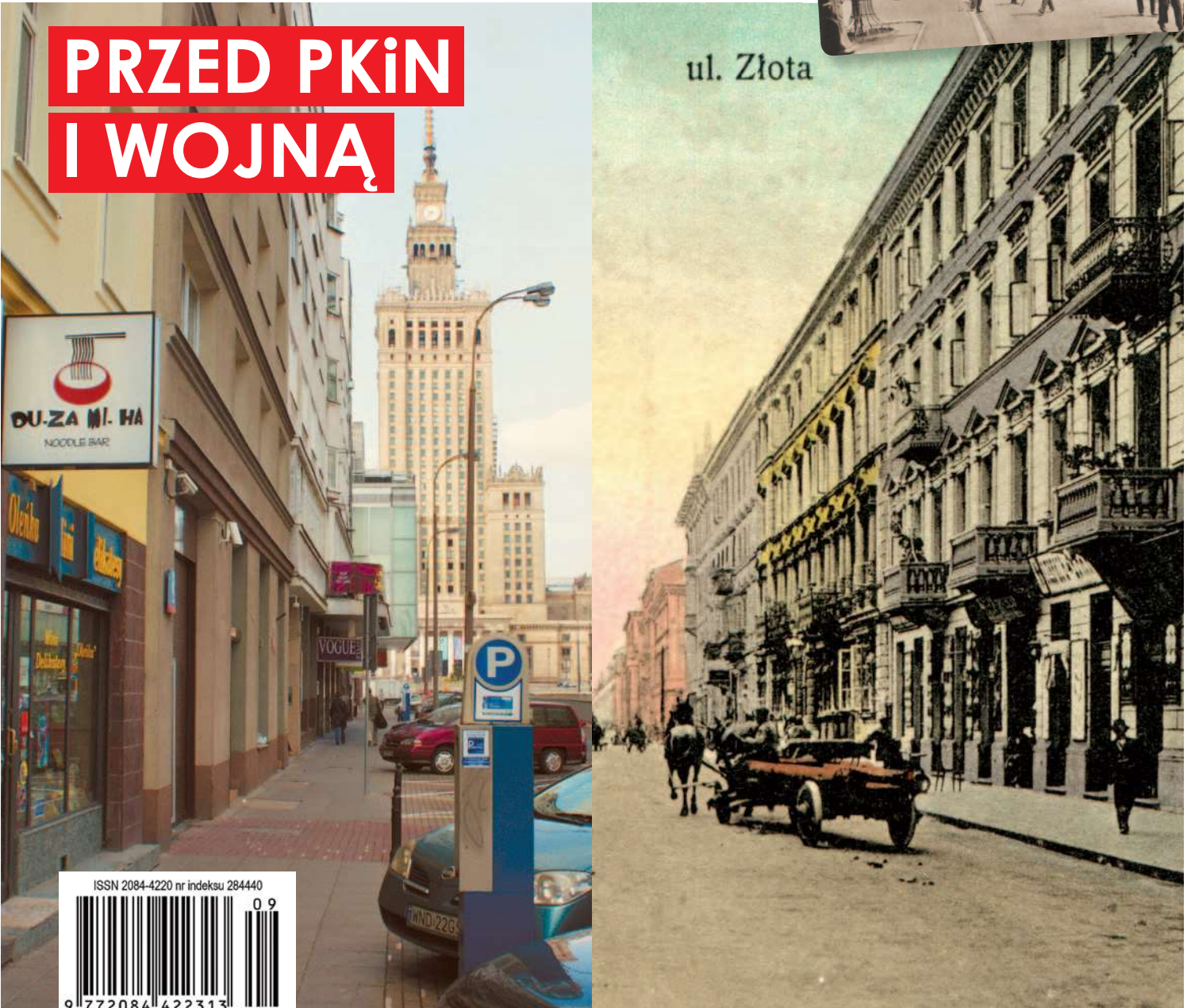

PLAKAT
DWUSTRONNY

PRZED PKiN
I WOJNĄ

ul. Złota

ISSN 2084-4220 nr indeksu 284440

CHWAŁA POD OLSZYNKĄ
GROCHOWSKĄ

MIŁOŚNICZKA GOŁĘBI
Z ULICY PIWNEJ

KOLEJOWA BRAMA
WARSZAWY

SZEMRANA SPOWIEDŹ KRÓLA ZBRODNI

www.oficynka.pl

OFICYNKA
WYDAWNICTWO

SENSACYJNE ODKRYCIE NA PLACU DEFILAD?

Postępująca przebudowa placu Centralnego pozwoliła odsłonić pozostałości starej Warszawy. To okazja, by zajrzeć do centrum Warszawy sprzed 1939 r. Prace te zainspirowały nas do przygotowania tego numeru „Skarpy Warszawskiej”, bo to, co jest sensacją dla przeciętnego mieszkańca stolicy miłośnicy historii wiedzą doskonale!

Pałac Kultury i Nauki i jego otoczenie powstały na terenie 50 hektarów pomiędzy Alejami Jerozolimskimi, Marszałkowską, Świętokrzyską i Emilii Plater. W tym celu w latach 50. XX wieku zlikwidowano liczne ulice i pozostałości 80 kamienic. W części przeznaczanej na plac budowy znajdują się fragmenty ulic Chmielnej, Żółtej, Siennej, Śliskiej, Pańskiej, Zielnej oraz część Marszałkowskiej. W trakcie budowy Pałacu w całości zniknęła ulica Wielka, biegnąca równolegle do Marszałkowskiej.

Co tam było przed II wojną światową? Tego właśnie dowiedzą się Państwo z lektury wrześnieowego numeru „Skarpy Warszawskiej”!

Przy okazji chciałbym podzielić się z Państwem radosną nowiną, mianowicie ponownie otworzyliśmy swoją księgarnię. Tym razem jest to lokal przy ulicy Kondratowicza 4a, przy stacji metra Bródno. Jest to jedna z najstarszych warszawskich księgarni, która działa nieprzerwanie od 1982 roku. Naszym celem jest, aby ten ogromny 250-metrowy lokal tętnił życiem! Zapraszamy!

Rafał Bielski
Redaktor Naczelny

SKARPA

Redaktor Naczelny:
Rafał Bielski

Skład i łamanie:
Agnieszka Kielak

Korekta:
Janusz i Bożena Sigismund

Stali współpracownicy:
Krzysztof Bochus
Przemysław Ciunowicz
Katarzyna Dzierzbicka
Karol Górski
Michał Gruszczyński
Jakub Jastrzębski
Grzegorz Kalinowski
Grzegorz Mika
Daniel Nalazek
Adam Podlewski
Szczeban Sadurski
Ewa Salwin
Stefan Szczepek
Piotr Wierzbiński
Ida Żmiejewska

Adres Redakcji:
ul. Borowskiego 2 lok. 24
03-475 Warszawa

Kontakt:
tel. 22 416 15 81
redakcja@skarpawarszawska.pl

Reklama:
tel. 22 416 15 81
reklama@skarpawarszawska.pl

Wydawca: Agencja
Wydawniczo-Reklamowa
Skarpa Warszawska Sp. z o. o.
ul. Borowskiego 2 lok. 24
03-475 Warszawa

Księgarnia Wydawnictwa
Skarpa Warszawska: inbook.pl
Warszawa, ul. Kondratowicza 4a (metro Bródno)

Zdjęcia na okładce:

Zdjęcie z lewej: ul. Złota w kierunku Pałacu Kultury i Nauki, fot. R. Bielski, 2022
Zdjęcie z prawej, ul. Złota, 1910 rok, pocztówka z kolekcji Rafała Bielskiego

Plakaty:

1. Al. Jerozolimska w kierunku skrzyżowania z Marszałkowską, ok 1912 rok, pocztówka z kolekcji Rafała Bielskiego
2. Dworzec Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej (Główny), ok. 1920 roku, pocztówka z kolekcji Rafała Bielskiego

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów w publikowanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.

© Wszystkie prawa zastrzeżone dla Agencji Wydawniczo-Reklamowej Skarpa Warszawska Sp. z o. o. Wszelkie kopiowanie, powielanie, tłumaczenie lub dokonywanie jakichkolwiek skrótów i przeróbek bez zgody Wydawcy zabronione.

OD REDAKCJI

3 Sensacyjne odkrycie na placu Defilad?

6 Wiadomości ze Skarpy

TEMAT NUMERU:

**PRZED PKiN
I WOJNĄ**

Z SZUFLADY KOLEKCJONERA

20 Z szuflady kolekcjonera Rafała Bielskiego

ARCHITEKTURA

8 Kolejowa brama Warszawy
Grzegorz Mika

TEMAT NUMERU

24 Wielka, która zniknęła
Przemysław Ciunowicz

40 Kolejowe i hotelowe tajemnice zaginionego prostokąta
Piotr Wierzbiński

54 Prezydentowa, której nie było. Rzecz o ulicy Leopoldyny
Ewa Salwin

34
str.

32
str.

60
str.

SKARPA KOMUNIKACYJNA

34 Wielka, która zniknęła
Daniel Nalazek

WARSZAWA DETALICZNIE

32 Gruba Kaśka à la
socializm?
Jakub Jastrzębski

WARSZAWSKIE KLIMATY

60 Łukaszowcy wrócili domu
Krzysztof Bochus

64 Ikony w kościołach
Warszawy
Maria i Przemysław Pilichowie

76 Miłośniczka gołębi
z ulicy Piwnej
Katarzyna Dzierzbicka

40
str.

82 Szucha 16
Kamienica z Duszą
Przemysław Ciunowicz

88 Niezwykła podróż
Adam Podlewski

76
str.

90 Heroiczny remis, czyli
chwała pod Olszynką
Grochowską
Adam Podlewski

24
str.

SKARPA LITERACKA

98 Książki